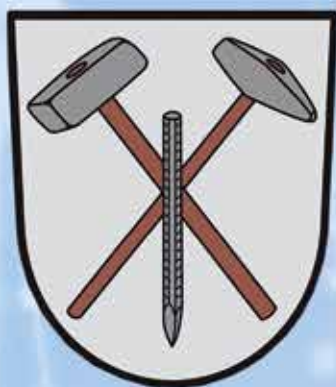

Prosetínský zpravodaj

4/2024

A jak to frčí na hřišti...

Měli jsme plán mít do zimy hrubou stavbu zastřešenou a mít okna a dveře. Tomu tak je, takže plán prací se plní. V současné chvíli probíhají práce uvnitř budovy. Uvnitř máme hotovou hydroizolaci a nyní děláme rozvody vody a kanalizace a stropní rastry. Čekají nás rozvody elektřiny, vzduchotechniky a pak samozřejmě finální práce. Naším cílem je, aby Sokol Prosetín mohl začít v nové fotbalové sezóně 2025/2026 již využívat nové prostory a tím zrušení pronájmu provizorních buněk, které jsou jedním z klíčových výdajů.

Milníky stavby:

září 2023 – demolice staré budovy.
Říjen 2023 – přeložka dešťové kanalizace
Listopad 2024 – přeložka plynu (kolaudace únor 2024)
Březen 2024 – základová deska
Květen až září 2024 – hrubá stavba
Září až listopad 2024 – střecha
Listopad 2024 – okna dveře

Co to stojí:

Natransparentním účtu je k 1. 12. 2024 1 142 471,07 Kč, kdy příjmy již činily 7 223 337,31 Kč a výdaje 6 080 866,24 Kč. Mimo transparentní účet byly placeny základy ve výši 1 341 890,90 Kč a spiroly ve výši 829 938,89 Kč a na účet

u ČNB došly příjmy 600 000 Kč nároková dotace na základy od MMR za ocenění Vesnice roku 2023 a 135 000 Kč dotace Program obnovy venkova od Pardubického kraje na pronájem kontejnerů. Ve splatnosti je ještě dílčí faktura za střechu ve výši 1 187 229,58 Kč. Tudíž v současné chvíli nás celkově stavba včetně pronájmu kontejnerů a přeložek stála 9 439 925,61 Kč.

TRANSPARENTNÍ ÚČET

počáteční stav (9. 5. 2023)	0,00 Kč
konečný stav (1. 12. 2025)	1 142 471,07 Kč
příjmy	7 223 337,31 Kč
výdaje	6 080 866,24 Kč

MIMO TRANSPARENTNÍ ÚČET

Příjmy

dotace MMR – vesnice roku 2023	600 000,00 Kč
dotace POV 2023	135 000,00 Kč

Výdaje

spiroly	829 938,89 Kč
základy	1 341 890,90 Kč

Ve splatnosti

střecha – dílčí faktura	1 187 229,58 Kč
-------------------------	-----------------

Prozatímní celkové výdaje

celkem včetně přeložek a nájmu	9 439 925,61 Kč
--------------------------------	-----------------

Klíčové výdaje:

Základy	1 341 891 Kč	Juana Trade s.r.o.
Hrubá stavba	3 076 929 Kč	Instav Hlinsko a.s.
Střecha	1 805 208 Kč	Milan Staněk
Pronájem buněk	945 494 Kč	Cont s.r.o.
Okna, dveře	695 500 Kč	HP Okna s.r.o.

Klíčové příjmy:

Největší měrou se podílí obec Prosetín (více jak 7,2 mil. Kč), Sokol Prosetín (více jak 1,8 mil. Kč), a další zájmové

spolky v obci (Grillmajstři, ČHJ Prosetín, ČHJ Mokřýšov, ...) a samozřejmě občané Prosetína. Snad jsem na někoho nezapomněl. Přispět na stavbu můžete i Vy pomocí QR kódu, nebo poslat peníze na transparentní účet **131-546260277/0100**, nebo vložit hotovost do jedné z kasiček, které jsou na hřišti v hospodě nebo na obecním úřadě. Všem za přispění peníze děkujeme.

Martin Vít

QR platba

Prosetínští hasiči

JE TU KONEC ROKU A S TÍM BILANCOVÁNÍ ROKU 2024 U PROSETÍNSKÝCH HASIČŮ

Rok 2024 byl rokem oslav, kdy jsme oslavili 120. výročí založení sboru, ale o tom jsme již informovali v předešlém zpravodaji. Dáme přednost těm nejmenším u hasičů a to jsou naše hasičátka. Máme dvě družstva, v jednom jsou menší předškoláci, naše „prťata“ a ve druhém pak školáci. Prťata se letos zúčastnila jen 3 soutěží, neboť počasí v září, kdy je nejvíce soutěží, bylo deštivé a buď byly soutěže zrušeny anebo jsme kvůli nemocem nejeli. Nejlépe se jim vedlo na ligové soutěži v Bělé, kde s časem 28.38 skončili na krásném 10. místě. Vybojovaly 4. místo na župní soutěži a 5. místo na pohárové soutěži v Lukavici.

POŽÁRNÍ ÚTOKY		MLADŠÍ ŽÁCI		PRŤATA	
datum	místo	čas	umístění	čas	umístění
11. 05. 2024	Zaječice	20,27	2	36,49	4
12. 05. 2024	Skuteč	19,23	5		
01. 06. 2024	Skuteč noční	18,96	4		
15. 06. 2024	Hlinsko MČR	17,62	3		
31. 08. 2024	Bělá	17,72	5	28,38	10
01. 09. 2024	Zderaz	18,29	4		
21. 09. 2024	Lukavice	18,25	1	29,97	5
22. 09. 2024	Morašice	17,61	4		
06. 10. 2024	Slatiňany	18,38	4		

Školáci, ti letos zúročili svoje dovednosti a posbírali pár úspěchů. Tím největším jsou dle trenéra „bramborové“ medaile za 4. místo v lize okresu Chrudim, kde se však i ve vysoké konkurenci neztratili. Jen škoda, že za ligové soutěže to tam necinklo a vždy k tomu chybělo pár desetin vteřiny. Děti si vyzkoušely i účast na Mistrovství České republiky ČHJ a MHJ v Hlinsku, kde vybojovaly krásné 3. místo v disciplíně požární útok svým novým osobním rekordem, který pak ještě v průběhu sezóny o setinu vylepšily. Celkově se umístily na krásném 6. místě.

Soutěžní družstvo mužů po letech úspěchů už nepředvedlo to, co dříve. Sice jeli hned v květnu na župní soutěž do Zaječic otestovat dětskou PS15 a vyhráli s ní, seriál nočních soutěží Summer Night Cup, který také pořádají, jim už pak bohužel nevyšel. Začalo to

krásným 4. místem v Kamenickách, ale pak se propadali pořadím dolů a skončili celkově na 9. místě. Holt bez tréninků to nejde. Co nám ale opravdu vyšlo, byla účast 57 týmů na noční soutěži. Přijela k nám družstva nejen z okresu Chrudim, ale i Pardubice, Ústí nad Orlicí, Havlíčkův Brod, a Kutná Hora.

Dostáváme se k výjezdové jednotce, ve které jsou i kluci z Malinného. Z kraje roku prošli členové kurzem First Responder, což je školení na poskytnutí první pomoci včetně obsluhy automatického defibrilátoru, který je umístěn na hasičské zbrojnici.

pokračování ze str. 3

Letos jsme k 4. 12. 2024 měli 24 výjezdů. Z toho:

Počet událostí JSDHo Prosetín a celkový čas v hodinách		
Technická pomoc – likvidace obtížného hmyzu	1	0:45
Technická pomoc – Odstranění překážek, spadlý strom	4	2:38
Technická pomoc – čerpání vody	12	44:42
Technická pomoc – ostatní	4	4:05
Záchrana osob a zvířat – z hloubky	1	0:14
Záchrana osob a zvířat – AED	1	0:32
Požár	1	1:35
Celkem k 4. 12. 2024	24	54:31

Vypíchnu jen některé zajímavé. První akce byla hned z kraje roku, a to dne 3. 1. 2024 v 2:42. Byl nám vyhlášen první letošní poplach na požár krmného stroje v kravíně v Mrákotíně. Ve 2:47 jsme vyjeli a na místě události jsme byli ve 2:53 jako první. Provedli jsme průzkum a bylo zjištěno, že se zde nachází čelní nakladač a krmný stroj, který se pracovníci ZDV pokusili uhasit ručním hasicím přístrojem. My jsme natáhli C proud k dohašení vozidel a zasažených trámů střechy kravína, kde bylo ustájeno cca 300 krav. Po dobu hašení jsme používali dýchací techniku. Na mís-

to také přijely jednotky ze Skutče a HZS Hlinsko. Požár byl lokalizován ve 2:59 a zcela zlikvidován v 4:11. Celková škoda dle vyšetřovatele je cca 1,5 mil. korun a podařilo se uchránit majetek ve výši cca 40 mil. korun.

Dále jsme řešili hned několik událostí za sebou v rámci víkendu a to povodně. Vyplnili jsme celkem 12 zpráv o zásahu, zasahovali jsme v 16 rodinných domech v Prosetíně a v základní škole, byli jsme vysláni i do Radčic a do Mrákotína. Někteří hasiči strávili až 25 hodin na výjezdu. Toť malá statistika z 14. a 15. 9. 2024, kdy zaplavila naši obec a Dolní Malinné povodeň. Nemá smysl se nějak rozepisovat, všichni víte jak to vypadalo. Chtěl bych poděkovat všem členům výjezdové jednotky, která je složena jak z členů z Prosetína, tak i z Malinného. Ale pomoci přijeli i kluci z Mokřýsova a hlavně jste přišli pomoci i Vy občané, půjčili jste nám čerpadla, donesli jste občerstvení. **Prostě díky Vám všem!!!**

O tom, že jsme byli proškoleni a máme AED, ví i na KO-PIS Pardubického kraje a v říjnu přišel výjezd na Záchranu osob a zvířat AED v naší obci. Bohužel osobě nebylo již pomoci. Nás to ale prověřilo, a teď už víme, že i naše jednotka je schopna v poměrně krátkém čase vyjet v dopoledních hodinách, kdy je většina členů v zaměstnání.

ÚČAST V ANKETĚ DOBROVOLNÍ HASIČI ROKU 2024

Velitel jednotky přihlásil naši výjezdovku do Ankety dobrovolní hasiči roku 2024 s událostí požár krmného vozu v Mrákotíně. Odborná komise nás vybrala do finále, ve kterém hlasovala veřejnost. V pátek 29. listopadu 2024 se v Brně Bobyhall centru konalo slavnostní vyhlášení výsledků této soutěže. V kategorii jednotky východ Čech jsme zvítězili s 1993 hlasy před druhým Tanvaldem a třetím Horním Maršovem. V konkurenci JPO 3 jsme se neztratili a získali dokonce celkově druhý nejvyšší počet hlasů. Vyhráli jsme skleněnou helmu, finanční dar, poukazy a věcné ceny v celkové hodnotě převyšující 100 000 Kč. Povedlo se nám získat double, neboť před pěti lety, jsme zvítězili v kategorii sbory. Děkujeme všem za podporu a zaslání hlasy, promo a sdílení naší prosby o hlasy. **Prostě DÍKY!**

PŘÁNÍ DO NOVÉHO ROKU

Jménem hasičů z Prosetína a jménem svým bych Vám všem chtěl popřát krásné prožití svátků vánočních, bohatého Ježíška a hodně zdraví a štěstí do Nového roku.

Martin Vít

CO NÁS ČEKÁ V ROCE 2025?

V lednu příštího roku nás čeká tradiční hasičský ples, který se bude opět konat ve Vrbatově Kostelci. Obchůzky s předprodejem lístků budou o víkendu 4. ledna 2025.

POPRVÉ V HISTORII MAJÍ PROSETÍNŠTÍ HASIČI NOVÝ AUTOMOBIL

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Prosetín převzala 12. září 2024 nový DA-L1Z Ford Transit. Dopravní automobil v hodnotě 1,342 mil. pořídila Obec Prosetín za příspěví 95% dotace z IROP programu Odolný a připravený region 61. výzva IROP – hasiči – SC 5.1. Zbylou část uhradila obec Prosetín ze svého rozpočtu. Automobil dodala firma Auto Trutnov s.r.o.

Slavnostní předání vozidla se konalo 26. října 2024 v rámci oslav založení místní základní školy. Devítimístné vozidlo bude primárně sloužit členům výjezdové jednotky obce k dopravě na místo zásahu či taktického cvičení a školení. Dopravní automobil Ford Transit kombi L2H2 o celkové hmotnosti 3 500 kg je dlouhý 5 681 mm, výška vozu včetně výstražného zařízení je 2 740 mm a šířka včetně zpětných zrcátek 2 474 mm. Maximální hmotnost brzděného přívěsu je 2 000 kg, nebrzděného 750 kg. Pod kapotou se ukrývá řadový naftový čtyřválec 2,0 TDCi EcoBlue o výkonu 125 kW spojený se šestistupňovou manuální převodovkou. Poháněna jsou kola přední nápravy. Pod motorem je umístěn ocelový plech sloužící jako ochrana před proražením. Kabina osádky je vybavena devíti sedadly. Umístěna jsou ve třech řadách orientovaných ve směru jízdy. Nechybí výsuvná boční okénka a tónovaná skla vzadu. Pod druhou a třetí řadou sedadel se nacházejí hliníkové výsuvné šuplíky sloužící k uložení např. vody na pití, výstražných vest, zastavovacích terčů či pracovních rukavic a upínacích popruhů. Interiér je dále vybaven druhým výměníkem topení a klimatizací pro druhou a třetí řadu sedadel. O teplo se v případě zhaslého motoru stará nezávislé horkovzdušné topení o výkonu 4 kW. Prostor za vozidlem je při couvání snímám barevnou kamerou umístěnou

na třetím brzdovém světle, obraz je promítán na displej na zpětném zrcátku. Kamera se spouští po zařazení zpětného chodu. Mezi zavazadlovým prostorem a osádkou je umístěna plně vyjímatelná mříž z trubkového rámu a svařované sítě. Zvenčí je na pravých dveřích uchycen žebřík, sloužící k výstupu na střešní nosič. Na boku se nacházejí dvě zásuvky pro pracovní magnetický světlomet s 3metrovým kabelem. Vozidlo má zvláštní světelné a zvukové výstražné zařízení Whelen červenomodré barvy. O spojení s KOPIS se postará vozidlová radiostanice včetně tlačítkového mikrofonu Hytera MD785i, ve vybavení nechybí ruční radiostanice Hytera PD 565 a čtyři ruční svítilny včetně rychlobíjecího zařízení. V základní výbavě dopravního automobilu najdeme variabilní ruční vyprošťovací nástroj, lékárničku velikosti III, ruční hasicí přístroj, vytyčovací pásku, chirurgické rukavice či řezač bezpečnostních pásů.

Obecní statistika

Nově narození

Do naší obce jsme v tomto roce přivítali hned 5 nových občánků.

- do Prosetína Michala Kubelku, Simonu Mrštíkovou, Samuela Šafránka a Annu Veleckou
- do Mokřýšova Pavla Šimka.

Rodičům ještě jednou blahopřejeme a přejeme samé šťastné dny s novými ratolestmi.

Úmrtí

Bohužel nás v tomto roce opustilo hned šest spoluobčanů:

- Marie Juhászová z Prosetína, zemřela 2. ledna 2024
- František Malinský z Prosetína, zemřel 14. května 2024
- Marie Zachová z Prosetína, zemřela 1. září 2024
- Jaroslava Šíková z Malinného, zemřela 26 října 2024
- Radovan příhoda z Prosetína, zemřel 30. října 2024
- Pavel Mošner z Prosetína, zemřel 15. listopadu 2024

Rodinám a všem blízkým bychom chtěli vyjádřit upřímnou soustrast.

Jubilanti

Krásné narozeniny letos oslavili nebo oslaví:

- Marie Boušková z Prosetína 80 let
- Jindřiška Boušková z Prosetína 94 let
- Irena Cejpková z Prosetína 85 let
- Stanislav Dvořák z Prosetína 75 let
- Petr Hanuš z Prosetína 75 let
- Hana Košíňová z Prosetína 75 let
- Dagmar Kubátová z Prosetína 85 let
- Marie Machová z Prosetína 90 let
- Naděžda Maňhalová z Prosetína 93 let
- Marie Matrasová z Prosetína 75 let
- Josef Medek z Prosetína 75 let
- Zdenka Neubauerová z Prosetína 80 let
- Anna Petružálková z Malinného 94 let
- Václav Prášek z Prosetína 91 let
- Ladislava Příhodová z Prosetína 75 let
- Helena Slavíková z Prosetína 75 let
- Zdeněk Sodomka z Prosetína 75 let
- Jiří Strouhal z Malinného 75 let
- Alena Šmídová z Prosetína 80 let
- Helena Zachová z Prosetína 80 let

Všem oslavencům blahopřejeme a přejeme jim mnoho zdraví do dalších let

Odstěhovaní a přistěhovaní

V průběhu roku se z naší obce odstěhovalo (změnilo trvalé bydliště) 15 spoluobčanů, 9 žen a 6 mužů.

- konkrétně z Prosetína to bylo šest žen a šest mužů
- z Mokřýšova to byly dvě ženy
- z Malinného jedna

Stejně počty mužů a žen se k nám přistěhovaly.

- do Prosetína sedm žen a šest mužů
- do Malinného to pak byly dvě ženy

Semináře pro seniory zdarma

Je vám 65 a více let? ZDARMA vás naučíme, jak správně ovládat tablet a chytrý telefon a jak se bezpečně pohybovat na internetu.

Nezisková organizace Moudrá sovička z.s. ve spolupráci s obcí Vrbatův Kostelec pořádají:

Jak na chytrý telefon a tablet

tříhodinový seminář pro 10–15 zájemců, kteří si přinesou vlastní (dostatečně nabitý) chytrý telefon nebo tablet

Kdy: středa 20. 3. od 13:30 do 16:30 hod.

Kde: Obecní úřad - komunitní centrum

Svůj zájem hlase na tel. **+420 774 826 800** nebo osobně v budově OÚ

moudrá sovička

Nadace Vodafone Česká republika

Střípky ze ZŠ Prosetín

■ Sportovně adaptační kurz na Seči

Naši šestáci si druhý týden v září prodloužili prázdniny pobytem na adaptačním kurzu na Seči. Ačkoliv nám počasí příliš neprálo, nenechali jsme si zkazit náladu a pobyt si užívali plnými doušky. Cílem všech aktivit bylo stmelit partu, poznat své kamarády a jejich silné stránky, novou paní učitelku a paní asistentku. Vše se podařilo, a to zejména díky programu, který pro nás připravily naše úžasné instruktorky, Kačka a Eliška ze Ski Fanaticu. Byl nachystán originální a jedinečný program. Každý den na nás čekalo něco nového a zábavného. Hry plné pohybu, přemýšlení a týmové úkoly se všem líbily. Děti zvládly bez pomoci dospělých uvařit gulášovou polévku. Byla vskutku vynikající!!! Dvě odpoledne byla zpestřena zábavnými hrami, děti si mohly vyzkoušet Bubble fotbal, další netradiční hry jako Kanjam, Spikeball, Theter Ball.

Všichni účastníci se vrátili s úsměvem na tváři, přispělo k tomu dobré jídlo, zajisté i krásný areál a skvělé ubytování v kanadských srubech.

■ Volby do školního parlamentu

S potěšením Vám oznamujeme výsledky voleb do školního parlamentu, které proběhly ve čtvrtek 19. září ve volební místnosti na místním obecním úřadu. Volební komisi tvořili žáci deváté třídy a svého úkolu se zhostili velmi zodpovědně. Ve volební místnosti se postupně vystřídali žáci od třetí do deváté třídy a ze tří jimi

navržených kandidátů volili svého nového „parlamentáka“, který je bude po celý školní rok zastupovat, tlumočit jejich myšlenky, názory a podněty k dění v naší škole. Školní parlament je jedinečná možnost, jak aktivně ovlivňovat dění ve škole. Účast ve volbách i samotná kandidatura jsou skvělým způsobem, jak se naučit odpovědnosti, týmové práci a demokratickým principům. Věříme, že právě díky školnímu parlamentu je naše škola místem, kde jsou slyšet názory všech žáků.

A jak tedy naše volby dopadly? Novými členy školního parlamentu jsou: D. Psotová, M. Dopita, K. Horychová, S. Tvrzická, Z. Vostrčilová, F. Remeš a J. Novotný. Novým členům parlamentu gratulujeme a přejeme mnoho úspěchů.

■ Návštěva Planety Hlinsko

Ve středu 2. října navštívily děti ze 3. ročníku vzdělávací centrum Planeta v Hlinsku. Toto unikátní vzdělávací centrum poskytuje dětem zábavný pohled na procesy a úkazy, které se odehrávají na planetě Zemi. Lektorovaný pořad LETEM SVĚTEM PLANETOU byl pro děti velmi zajímavý, naučný, plný mnoha nových informací. Všechno bylo spojené s interaktivitou, kterou si všichni s velkým nadšením vyzkoušeli.

pokračování na str. 8

pokračování ze str. 7

■ Plavání v rámci výuky tělesné výchovy

Během října měly dívky z druhého stupně naší základní školy skvělou příležitost zdokonalit své plavecké dovednosti v rámci výuky tělesné výchovy. Výuka plavání, která probíhala v plaveckém bazénu ve Skutči, byla zaměřena na zdokonalení plaveckých dovedností a posílení vztahu k pravidelnému pohybu a zdravému životnímu stylu.

■ „Kouzla a čáry tajemné Prahy“

V úterý 8. října se žáci 4. a 5. třídy vydali na nezapomenutelné divadelní představení „Kouzla a čáry tajemné Prahy“, které se odehrálo na prknech divadla K. Pippicha v Chrudimi. Představení plné pověstí, písniček a příběhů bylo nejen poutavé, ale i poučné. Děti se zábavnou formou seznámily s pověstmi a historií Prahy, což jim pomohlo lépe porozumět kulturnímu dědictví naší země.

Žáci byli z představení nadšení. Nejvíce se jim líbil příběh o Golemovi, protože byl napínavý a trochu strašidelný. Tento divadelní zážitek určitě zůstane v naší paměti dlouho.

■ Školní recitační soutěž

Ve středu 9. října se uskutečnila na naší škole již tradiční recitační soutěž. Letos se přihlásilo 10 účastníků ze 2. až 5. třídy. Prvňáčkové vystoupili na úvod s kratičkou dramatizací veršované pohádky Františka Hrubína O veliké řepě. Potom už pódium patřilo samotným recitátorům, kteří s odvahou vystoupili před své vrstevníky. Na závěr byli všichni za své výkony odměněni drobnými cenami a velkým potleskem.

■ Projekt Hrdá škola – Den profesí

V tomto školním roce jsme se opět zapojili do unikátního projektu Hrdá škola, v rámci kterého byla na pátek 11. října vyhlášena první aktivita „Den profesí“. Cílem bylo vymyslet co nejvíce pestrých povolání a přijít v oblečení, jako bychom šli do svého zaměstnání.

Děti i dospělí, kteří se do akce zapojili, popustili uzdu své fantazii a stali se doktory, hasiči, instalatéry, psychology, vojáky, kuchaři i lékaři, zkrátka k vidění byla přehlídka zajímavých a originálních povolání. Do projektu se zapojilo 141 žáků. Také učitelé nemohli být tento den oblečení jako učitelé. Mnozí z účastníků použili různé doplňky a rekvizity, aby dodali svému obleku ten pravý šmrnc! Cíl akce se nám určitě vydařil – posílit vztahy mezi námi všemi a udělat všední školní den něčím nevšedním!

■ Výstava obrazů „Léto budiž pochváleno“

V úterý 15. října druháčci vyjeli do Mrákotína, kde si prohlédli krásné obrazy „babího léta“ od malířky Ludmily Teislerové. Poté nás paní knihovnice Světlana Malinská seznámila s chodem Obecní knihovny Mrákotín a mohli jsme si některé knihy i prohlédnout, případně vypůjčit. Nakonec jsme se cestou k autobusu zastavili na místním nádherném sportovním hřišti. Výlet se nám velmi líbil.

■ Školní kolo soutěže v piškvorkách

Během měsíce října se milovníci piškvorek mohli zúčastnit tradiční soutěže, kterou každoročně vyhlašují členové školního žákovského parlamentu pro žáky jednotlivých tříd. Z třídních kol pak postoupili vždy nejvýše dva nejlepší hráči do dalšího – školního kola. To se konalo ve středu 16. října pro žáky 1. i 2. stupně.

V mladší a starší kategorii se školního kola zúčastnilo celkem 16 soutěžících. Hráči využili logické myšlení, prostorovou představivost a zdravou míru soutěživosti k maximálním výkonům.

Umístění žáků ve školním kole soutěže v piškvorkách – 1. stupeň (systém každý s každým)

1. MÍSTO: Jaroslav Paulus (9 výher)
2. MÍSTO: Jonáš Louthan a Denisa Psotová (7 výher)
3. MÍSTO: Michal Fiala (6 výher)

Další účastníci školního kola: Matěj Dopita, Eliška Potůčková, Ondřej Jílek, Hubert Tománek, Lucie Drncová a Mikuláš Malinský

Umístění žáků ve školním kole soutěže v piškvorkách – 2. stupeň (systém každý s každým)

1. MÍSTO: Viktor Louthan (5 výher)
2. MÍSTO: Radek Třísko (4 výher)
3. MÍSTO: Marie Šiklová (3 výher)

Další účastníci školního kola: Matěj Pauliš, Josef Vrběcký a Saša Nováková; Jiří Novotný, Richard Kopejšťe a Sofie Tvrzická – omluveni

VŠEM VÝHERCŮM I ZÚČASTNĚNÝM SRDEČNĚ BLAHO-PŘEJEME!!!

■ Průkaz cyklisty

V pondělí 21. října se žáci 5. ročníku vydali na dopravní hřiště do Chrudimi, aby předvedli své znalosti pravidel silničního provozu. Testování probíhalo ve dvou částech – nejprve museli žáci úspěšně splnit teoretický test, kde prokazovali své znalosti dopravních značek a situací na silnici. Poté se vydali na připravenou trasu na dopravním hřišti, kde museli správně reagovat na různé dopravní situace a dodržovat všechna pravidla.

Úspěšní žáci, kteří zvládli testy i jízdu bez přestupků, se stali hrdými držiteli Průkazu cyklisty. Bohužel ne všem se to podařilo – někteří chybovali v testech, jiní udělali drobné přestupky při jízdě. Právě tyto chyby nám připomněly, jak důležité je dodržovat dopravní předpisy nejen při zkouškách, ale také v každodenním životě. Žáci si uvědomili, že pozornost a znalost pravidel jsou klíčovými nejen pro získání průkazu, ale hlavně pro jejich bezpečnost na silnicích. Rádi bychom proto apelovali na všechny, aby se v budoucnu více zaměřili na dodržování pravidel silničního provozu, pečlivě si je zopakovali a byli vždy bdělí, ať už jsou na kole, nebo chodí po silnici jako chodci. Každý z nás má zodpovědnost za svou bezpečnost i bezpečnost ostatních účastníků provozu.

■ Podzimní tvoření

Na měsíc říjen vyhlásil školní žákovský parlament akci „HALLOWEENSKÁ DÝNĚ“. Tohoto podzimního tvoření se zúčastnili žáci prvního i druhého stupně. Celkem se do této aktivity zapojilo 40 dětí s dýněmi v nejrůznějších podobách. Výtvary, které vyzdobily školní areál, byly opravdu krásné, nápadité a originální. Všichni zúčastnění si za potlesku svých spolužáků odnesli drobnou odměnu. Gratulujeme a děkujeme za účast.

■ Osłavy v Prosetíně

Dne 26. října 2024 škola i školka v Prosetíně oslavila významná jubilea. Při této příležitosti si pedagogové s dětmi připravili pro své návštěvníky, pamětníky, absolventy a přátele školy bohatý program.

Zahajovací projev pronesla ředitelka školy Mgr. Jaroslava Matrasová do školního rozhlasu, přivítala návštěvníky a představila významné hosty, senátora PČR Jana Tecla, radního Pardubického kraje a starostu města Hlinsko Miroslava Krčila, starostu města Skuteč Jaroslava Hetfleíše. V rámci „Dne otevřených dveří“ bylo možné si prohlédnout prostory školy, včetně odborných učeben jazyků a informatiky, výstavu historických dokumentů, kronik, starých fotografií. Bylo připraveno mnoho dalších zajímavých aktivit – pásmo dětí z MŠ, divadelní vystoupení žáků ZŠ – pohádkový příběh „Ať žijí duchové“, pokusy v chemické laboratoři, ukázka aktivit v herně s interaktivní podlahou FLYSKY. Návštěvníci si mohli vyzkoušet programování interaktivních robotů BEE BOT a v počítačové učebně činnosti s roboty OZOBOT-EVO, PHOTON, VEX 123 a robotickými stavebnicemi VEX GO, LEGO Mindstorms, MICRO:BIT. K dispozici byla 3D tiskárna PRUSA a v přízemí školy interaktivní panel AMOS VISION. Ve školní družině byly připraveny tvořivé dílničky – enkaustika a plackohraní. Za historií Prosetína se jste se mohli vydat s mobilní aplikací GLITR, milovníci napětí si vyzkoušeli únikovou hru. Zájemci o environmentální výchovu se dozvěděli prostřednictvím stavebnice Renewable Energy Box zajímavosti k obnovitelným zdrojům energie. Bylo nachystáno venkovní posezení se studeným a teplým občerstvením, stylová kavárna s několika druhy kávy a luxusními zákusky. Vzájemné vzpomínání a atmosféru v areálu školy během celého dne zpříjemňovala živá hudba, součástí kapely byly naše bývalé žákyně Zuzka a Nela Sojkovy, svým hudebním vystoupením přispěl i jejich bratr Honzík.

pokračování na str. 10

pokračování ze str. 9

Členové SDH Prosetín před budovou školy slavnostně převzali od radního Pardubického kraje Miroslava Krčila klíče od nového dopravního automobilu.

Požehnání vozidla provedl duchovní Jan Linhart ze Skutče. Jelikož je prosetinská škola dáma v letech, děti se zde vzdělávají neuvěřitelných 240 let a současná budova s unikátní architekturou byla otevřena před 95 lety, sestavila škola k tomuto výročí pro pamětníky, obyvatele, pedagogy i žáky výroční noviny „Prosetinské školní listy“, které si návštěvníci mohli během prohlídky školy zakoupit. I školka nezapomněla. Na tento slavnostní den, ke 45. výročí otevření budovy MŠ, si též připravila historickou výstavu dokumentů, kronik a fotografií, tvořivé stolky pro rodiče s dětmi, přichystáno bylo pestré a chutné občerstvení. Oslavy 95. výročí ZŠ a 45. výročí MŠ se určitě vydařily, počasí umožnilo posezení na školní zahradě do odpoledních hodin. Opravdu velké díky patří všem, kteří se jakýmkoli způsobem zapojili do příprav a organizace oslav. Děkuje me a věříme, že si všichni návštěvníci oslavy náležitě užili.

■ Hrdá škola – Den kuchařek a uklízeček

V pondělí 11. listopadu jsme se opět zapojili do unikátního projektu Hrdá škola, v rámci kterého byla vyhlášena další aktivita – „Den kuchařek a uklízeček“. Cílem bylo připravit drobné dárečky jako poděkování našim provozním zaměstnancům.

Do akce se zapojily všechny třídy 1. a 2. stupně. Žáci ze 6. až 9. ročníku připravili ve školní jídelně na prostřených stolech různorodé občerstvení a společně s našimi kuchařkami a uklízečkami posnídali. Děti z prvního stupně vyjádřily svá poděkování písničkami, básničkami a přidaly ještě drobné dárečky – malou sladkost zabalenou v celofánu, ozdobený talířek, utěrku s básničkou, ozdobené prkénko a vařečku, či práníčko se vzkazem.

Poděkování od dětí i pedagogů za důležitou a nelehkou práci přineslo našim provozním pracovníkům upřímnou radost. Posílili jsme vztahy mezi námi všemi a všední školní den se opět stal něčím nevšedním!

Pardubický tajný kryt

Dne 13. listopadu 2024 vyrazily dívky z deváté třídy za poznáním do Východočeského muzea v Pardubicích, kde

se skvělým panem lektorem absolvovaly edukační program Tajný kryt. Pardubický zámek totiž skrývá jedno velké tajemství – protiletecký kryt z 50. let, o němž koluje mnoho fantastických historek. Kryt je schovaný v zámeckých valech a zřejmě byl vybudován jako přísně tajné velitelské stanoviště civilní ochrany s kapacitou až 120 lidí. Vyzkoušely jsme si odfiltrovat vzduch ručním zařízením, to byla opravdu pořádná dřina. Dále jsme si prohlédly dobové vybavení, tedy telefon a dálnopis, vrcholné telekomunikační prostředky své doby – pro mladou generaci nepředstavitelné. Nakonec jsme si vyzkoušely prostředky civilní ochrany na vlastní kůži, a protože to bylo jenom jako, tak se u toho naše děvčata dobře bavila.

■ Představení ve Východočeském divadle Pardubice – „Příběhy králíčka Péti“

V pondělí 18. listopadu děti z 1., 2. a 3. třídy navštívily VČD v Pardubicích, kde zhlédly divadelní představení na motivy příběhů jedné z nejslavnějších světových autorek dětské literatury Beatrix Potterové. Králíček Péťa a jeho dobrodružství patří nejenom ve své domovině, Velké Británii, ke klasice a zlatému fondu pohádek. Napínavé vyprávění bylo kombinací muzikálu, loutkového a černého divadla, to vše doplněno o nápadité animace v provedení Divadla Ostrava. Představení se nám velmi líbilo a těšíme na další jarní návštěvu divadla.

■ Den s Bedřichem Smetanou

Rok české hudby se chýlí ke konci a my jsme se ještě chopili příležitosti poznat život a dílo Bedřicha Smetany. Navštívili jsme překrásné Muzeum Bedřicha Smetany, kde nás provedla paní kurátorka. Až půjdete okolo, určitě se zastavte. Hudební divadlo Karlín pro žáky tentokrát připravilo hudební představení Třináct lásek. Autorům patří velký dík

a obdiv za perfektně vymyšlený pořad, který nám našeho velikána přiblížil živou formou, včetně muzikantských a pěveckých vstupů.

■ Výuka plavání

Od září do listopadu se žáci 3. a 4. ročníku naší školy pravidelně vydávali do krytého bazénu ve Skutči, kde absolvovali plavecký výcvik. Tento program měl za cíl zlepšit plavecké dovednosti dětí, zvýšit jejich jistotu ve vodě a zároveň přispět k celkovému rozvoji pohybových schopností. Pod vedením zkušených instruktorů se děti učily základy plaveckých stylů a také zvládání správného dýchání. Začátečníci se seznamovali s vodním prostředím a postupně překonávali svůj strach, zatímco pokročilejší žáci zdokonalovali své techniky a učili se plavat na delší vzdálenosti. Kromě pilování techniky se děti těšily i na zábavné aktivity, jako byly hry ve vodě, skoky do bazénu a soutěžní plavecké štafety.

Jedním z nejpříjemnějších okamžiků byl závěrečný ceremoniál, kdy si děti za své úsilí a pokroky „vyplavaly“ MOKRÉ VYSVĚDČENÍ. Podle svých dovedností získaly titul delfín, kapr nebo želva, což bylo nejen oceněním jejich snahy, ale také motivací pro další zlepšování.

Plavecký výcvik přinesl nejen radost z pohybu a zlepšení plaveckých schopností, ale také mnoho zábavy a společných zážitků.

■ Interaktivní panel ÁMOS

Žáci naší školy se aktivně zapojují do soutěžních kvízů na dotykovém panelu v síti ÁMOS vision, kterou pořádá firma ve spolupráci s nakladatelstvím HOST, o knížky dle vlastního výběru. Poslední kvíz proběhl v průběhu měsíce listopadu a zájem byl opravdu velký. Návštěvnost překonala počet 4,5 tisíce a zapojilo se 902 žáků z celé ČR. Máme velkou radost. Výhercem hlavní ceny je naše žákyně Anička Vtípilová ze 3. třídy, která získala knihu „Divné děti a smutná kočka“. Gratulujeme!!!

■ Rozsvícení vánočního stromu

Sváteční nálada společného setkávání vždy jen umocní „to tajemné kouzlo“ Vánoc. Jak se na ně netěšit? Stalo se neodmyslitelnou tradicí, že první adventní neděle patří rozsvícení vánočního stromu v areálu školy a dalším předvánočním aktivitám. Letos se toto slavnostní setkání žáků, pedagogů i široké veřejnosti uskutečnilo v neděli 1. prosince. V odpoledních hodinách mohli přítomní načerpat vánoční atmosféru na 4. prosetinském mini jarmarku, který připravily paní učitelky z mateřské školy, kde si ná-

vštěvníci mohli zakoupit dárečky z různých oblastí ruční výroby, posedět si u voňavé kávy a výborných zákusků. V nastalém podvečeru pak starosta obce p. M. Vychroň a ředitelka školy p. J. Matrasová přivítali přítomné, kteří se sešli ve školním areálu, a dali pokyn k rozsvícení vánočního stromu. Tuto slavnostní chvíli provázelo milé vystoupení našich bývalých žákyň Z. a N. Sojkových s kamarády. K příjemné atmosféře přispěly se svým vystoupením také děti a p. učitelky z mateřské školky. Za vedení p. učitelky D. Jedlinské a doprovodu kapely pak předvedli svůj program žáci naší školy. Přítomní si s nimi mohli společně zazpívat vánoční písně a koledy. Na závěr celé akce bylo milým překvapením rozsvícení adventního kalendáře v oknech školní budovy. Přes chladné počasí byla atmosféra vpravdě příjemná a slavnostní a domů jsme odcházeli s hřejivým pocitem sounáležitosti. Rádi bychom touto cestou poděkovali všem, kteří se na přípravě a realizaci akce podíleli.

Adventní zpívání probíhá každoročně také na základní škole, kde vždy po každé adventní neděli věnujeme první vyučovací hodinu společnému setkání. V tělocvičně naší školy u adventního věnečku zpíváme koledy a písničky na oslavu Vánoc. Sváteční nálada vždy jen umocní „to tajemné kouzlo“ Vánoc. Jak se na ně netěšit?

■ Mikulášská obchůzka

Jako již tradičně ve čtvrtek 5. prosince na naši školu zavítal Mikuláš se svým doprovodem – andělem a dvěma čerty. Postupně obešli jednotlivé třídy. V každé třídě zkontrolovali, zda se žáci pilně učí, zda poslouchají paní učitelky a poslechli si několik básniček a písniček. V některých třídách si čerti s dětmi dokonce zatančili. Nakonec Mikuláš rozdál všem drobnou odměnu a nezapomněl dětem připomenout, že mají být stále hodné, poslušné a dobře se učit.

pokračování na str. 12

■ Předvánoční aktivity

- Společná pondělní zpívání žáků a pedagogů v tělocvičně ZŠ, pravidelná ranní zpívání se školním rozhlasem.
- Každodenní prosincové losování žáků, kteří se zapojili do akce školního parlamentu „Těšíme se na Vánoce“.
- Čtvrtek 5. 12. – Mikulášská obchůzka pro děti ZŠ a MŠ, odpoledne mikulášská besídka v ŠD.
- Pátek 6. 12. – Plnění úkolů na čertovské stezce, kterou pro děti připravili žáci 9. třídy. Start za školní budovou, akce trvá od 17:30 do 18:30 h. Ve školní jídelně bude k dispozici také oblíbená kavárnička, kterou pro Vás připraví žáci 8. třídy.
- Středa 18. 12. – Adventní tvořivé dílny pro všechny žáky školy pod vedením lektorů z řad rodičů od 9:20 do 11:00 h.
- Čtvrtek 19. 12. – Vánoční besídka pro žáky MŠ a ZŠ v dopoledních hodinách.
- Vánoční besídka pro rodiče a veřejnost od 15:30 h, sraz účinkujících v 15:00 h. Před akcí můžete navštívit ve školní jídelně výstavu výrobků dětí z adventních tvořivých dílen.
- Pátek 20. 12. – Akce žáků 2. st. „Běh o vánočního kapra“. Třídní besídky žáků 1.–9. třídy.
- Od pondělí 23. 12. Vánoční prázdniny (23. 12.–3. 1., do školy děti nastoupí v pondělí 6. 1. 2025)

Další prosincové akce naleznete na webových stránkách školy v kalendáři akcí.

Okénko z FB – pro ty, co nemají Facebook, nebo pro ty, kterým tyto zprávy unikly

■ Přemístění kontejnerů na tříděný odpad

Po několika stížnostech občanů a dlouhém vyjednávání jsme přistoupili k přemístění kontejnerového hnízda na tříděný odpad z centrálního náměstí Klínek. Nově prosím směřujte tříděný odpad z Klínku k naší ČOV. Tento akt rozvířil velkou diskuzi na toto téma a obecní úřad je nakloněn k jednání ohledně tohoto problému.

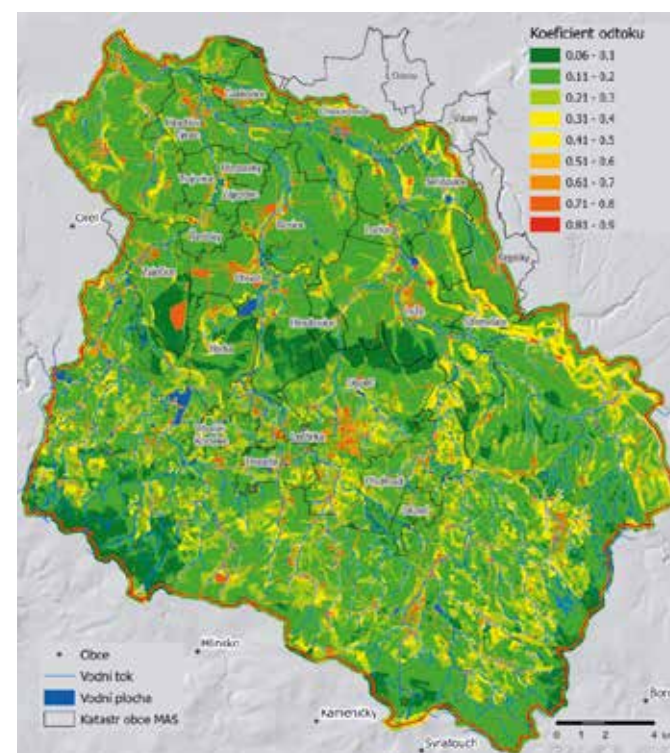

■ Biokotelna

Bio kotelna u ČOV v obci Prosetín funguje! Dokonce tak moc, že jsme museli osadit třicetné slučovací ventily, abychom do podlahového topení nepouštěli 60 stupňů Celsia. Pokud to vydrží topit až do května, představíme Prosetínu verzi pro rodinné domy. Biokotelna vznikla pro úsporu nákladů na ČOV a tím i k promítnutí ceny stočného.

Komukoliv po předchozí domluvě vše rádi ukážeme a vysvětlíme. Osamocené návštěvníky upozorňuji, že celý prostor důkladně monitorujeme se záznamem.

■ Koeficient odtoku

Koeficient odtoku je klíčový ukazatel, který nám říká, jaké množství vody ze srážek v dané oblasti povodí odtéče povrchově za určitý časový úsek. Tento údaj je vyjádřen procentuálně a pomáhá pochopit, kolik vody se vsákne do půdy a kolik odtéče do řeky nebo potoka. Hodnoty koeficientu se pohybují od 0,06 do 0,9. Nižší hodnota (0,06) znamená, že se většina vody vsákne do půdy a jen minimum odtéče povrchově. Naopak vysoká hodnota (0,9) znamená, že většina vody odtéče povrchově, například při intenzivních srážkách nebo na zpevněném terénu.

Díky tomu víme, jak se voda v krajině chová – kde se vsakuje a kde odtéká, což je nesmírně důležité pro ochranu přírody a efektivní hospodaření s vodními zdroji. Koeficient odtoku je jedním z klíčových nástrojů pro zajištění udržitelného vodohospodářství!

Zdroj: https://www.masskch.cz/komunita-mas/aktuality/enviro/adaptacni-strategie-prispevek-11-koeficient-odtoku-1406cs.html?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR2bvj271oWnVamurpaMxMnPRqmhzw4KLse1vYj78HSS7srQVzNPEecfmAA_aem_I4XsilNOzxAdFDkXqji0Ug

■ Výsadba stromů

Koncem října nám tu dobrovolníci z organizace Zelený dům Chrudim, z. s. vysadili pár stromů a jedlých keřů. Běžný, nijak velký strom, vypije v letních měsících i stovky litrů vody. Samotný strom odpaří tak 100 litrů vody za den, čímž ochlazuje. Tepelný výkon tohoto „chladiče“ je třeba 7 kWhod. Vaše supr lednička má tak 0,3 kWhod, opravdu dobrá klimoška tak 2kWhod. O fotosyntéze ani nemluvíme, to je nedostižitelná inovace přírody. Stromy tak budou hrát zásadní úlohu v plánu našeho zastupitelstva při boji se suchem, povodněmi a blbou náladou ☺. Skutečně nyní dost intenzivně přemýšlíme, které naše pozemky můžeme „obětovat“ stromům. S výsadbou začneme už tento podzim.

Úprava hodin pro veřejnost – pošta Partner Prosetín

Pondělí	23. prosince 2024	08:00 – 10:00 hodin
Pátek	27. prosince 2024	08:00 – 10:00 hodin
Pondělí	30. prosince 2024	08:00 – 10:00 hodin
Úterý	31. prosince 2024	SILVESTR - zavřeno
Čtvrtek	2. ledna 2025	08:00 – 10:00 hodin
Pátek	3. ledna 2025	08:00 – 10:00 hodin

Obecní úřad Prosetín bude od pondělí 23. prosince 2024 až do pátku 3. ledna 2025 uzavřen.

Kamínek se kutálí po celý rok

Možná jste si mysleli, že se náš Kamínek po táboře a divadle uloží k zimnímu spánku, ale to byste se pletli. I na podzim jsme se mohli těšit z mnoha krásných akcí a rádi bychom se s vámi podělili o vzpomínku na ně.

Při příležitosti výročí naší základní školy jsme vyhlásili soutěž pro děti na téma „Moje škola budoucnosti“. Soutěžilo se ve třech kategoriích – literární, výtvarné a audiovizuální. Největší počet prací přišel v oblasti výtvarné, kde se malí umělci pustili do návrhů škol budoucnosti a výsledky byly vskutku neotřelé. Teleport do Paříže, létající škola, tobogán ze střechy, převrácení schodiště, bazén, ZOO i pozlacené toalety. To vše soutěžící včlenili do svých návrhů! Do soutěže se zapojilo 34 dětí, což je krásný počet. Porota ocenila práce těchto talentovaných dětí: Marek Volf, Anna Runštuková, Karolína Kučerová, Eliška Vychroňová a Karolína a Jan Bočkovi.

Jako odměnu si všechny oceněné děti užily celodenní výlet do Národního technického muzea v Praze, kde mladší děti absolvovaly program Mourek a mašinky a starší se věnovaly fotografování během programu Kresba světlem. Na závěr jsme se ještě vydali do nákupního centra, kde jsme si nakoupili dobroty a načerpali nové síly.

Naše tradiční Stezka odvahy se opět setkala s velkým zájmem. V letošním roce se na ní vydalo více než 200 odvážlivců! Děkuje všem dobrovolníkům, kteří se podíleli na strašení a pomohli vytvořit tu správnou atmosféru. Výtěžek ze vstupného poputuje na nákup nových rekvizit, abychom

i příští rok mohli připravit nezapomenutelný zážitek pro všechny účastníky.

Vánoční svátky jsou za rohem a my už se těšíme na tradiční příjezd Betlémského světla. Letos k nám dorazí vlakem 21. prosince v 11:18. S radostí vás zveme, abyste se k nám připojili na vlakové zastávce, kde budeme čekat na jeho příjezd. Po převzetí světla jej přeneseme na hřbitov a zapálíme i u pomníku. Všem, kdo by si přáli mít Betlémské světlo doma a nemohou přijít, nabízíme možnost donášky domů. Zájemci se mohou obrátit na kontaktní údaje níže.

Tříkrálová sbírka – Pomozte s námi

Na začátku nového roku, 11. ledna 2025, se opět koná Tříkrálová sbírka, kterou pomáháme v Prosetíně organizovat. Pokud máte vy nebo vaše děti chuť se zapojit a stát se koledníkem, rádi vás přivítáme do našeho týmu. Koledováním můžete začít rok dobrým skutkem a pomoci těm, kteří to potřebují. Více informací najdete na www.trikralovasbirka.cz. Přihlašovat se můžete opět na kontaktech níže.

Přejeme vám klidné Vánoce a šťastný nový rok.

Na závěr bychom chtěli všem obyvatelům Prosetína popřát klidné a krásné Vánoce a šťastný nový rok 2025. Ať Vás nadcházející svátky naplní láskou, pohodou a radostí v kruhu Vašich nejbližších. Těšíme se na další společné chvíle v roce 2025.

Kontakty: prosetinskykaminek@gmail.com, tel. 777 151 944
Prosetínský kamínek, z. s.

Virtuální univerzita třetího věku v Prosetíně

„Sláb jenom ten, kdo v sebe ztratil víru, a malý ten, kdo zná jen malý cíl.“

Lidé ve starším věku se stále často těší dobré fyzické i duševní kondici a mohou se aktivně zapojovat do společenského života. K udržení kondice je však potřeba aktivní přístup k životu. Jedním ze způsobů, jak toho dosáhnout, je vzdělávání, které přináší duchovní obohacení. Toto všechno dobře vědí studentky univerzity třetího věku v naší obci. Již čtrnáct účastnic se v tomto semestru pustilo do kurzu genealogie, což je věda, zabývající se studiem rodokmenu. Příští semestr s novým tématem začne v únoru a rádi mezi sebou přivítáme nové fanoušky vzdělávání!

Hokejový tým ŽULA PROSETÍN Vás srdečně zve na tradiční veřejné bruslení, jako poděkování obci Prosetín.

Prátelé, kamarádi, vezměte své ratolesti a přijďte si společně s námi užít 2 hodiny posledního našeho bruslení v tomto roce na zimním stadionu v Hlinsku.

Bruslení se koná 29.12.2024 od 15:15 do 17:15 hod.

!!! VSTUPNÉ ZDARMA !!!

Občerstvení prostřednictvím bufetu zajištěno přímo na stadionu.

Těšíme se na Vaši účast a doufáme, že se sejdem v hojném počtu.

Okénko do historie – vánoční tradice v naší obci dle kroniky

V roce 1967 měl kronikář potřebu připomenout zvyky a tradice, které se v naší obci dodržovali, protože cituji: „u mladých upadají rychle v zapomnění“. A protože některé tyto tradice opravdu upadly v zapomnění, dovoluji si je připomenout.

O Velikonocích jsem psala v prvním letošním Zpravodaji v článku „Co možná nevíte o Velikonocích“. A protože se kvapem přiblížili další velké svátky, a to Vánoce, zalistovala jsem opět ve zmíněné kronice, abych Vám přiblížila vánoční tradice dodržované v naší obci. Kronikář píše:

„Jsou-li milé svátky velikonoční, Vánoce těší se oblíbě ještě větší. I zvyků a pověr je tu více, zvláště na Štědrý den.

Děti se postily, aby večer uviděly na stěně zlaté prasátko. Slepícím sypaly hospodyně zrní do obruče, aby se nerozlétly a po celý rok pohromadě se na dvoře držely. Dávaly pozor, aby nepřišel do stavení jako první starý člověk, neboť jen mladý přináší štěstí.

Děvčata (vdavekchtivá) při pletení vánočky (štědrovečerký) dávají pozor, aby zbyl od každého rulíku kousek těsta, z nich nadělaly knedlíků a do nich vložily lístky se jmény chlapců. Jeden byl označen jako „Neznámý“. Děvče se vdá za toho, jehož jménem označený knedlík jako první ode dna nádoby k hladině vypluje. Při nošení polínek k peci je nutno dávat dobrý pozor na počet (sudý = svatba).

Při večeri si dávali členové rodiny pod nohy kousek železa, aby jejich zdraví bylo pevné. Chloubou každé hospodyně bývá vždy houska „štědrovečerka“, z níž každý musí sníst alespoň kousek. Jádru štedrovečerní hostiny – „černý kuba“ (pokrm připravovaný z hub) – zmizelo a na jeho místo nastoupil smažený kapr. Při jídle nesměl nikdo odejít od stolu, jinak z té rodiny do roka někdo zemře. Po večeri se lilo olovo, házelo pantoflem (otočí-li se špička ke dveřím, odejde majitel boty do světa), rozkrojovalo se jablko (kdo našel křížek, do roka zemře), pouštěly se po vodě na umyvadle půlky skořápek z ořechů s hořící svíčkou (čí nejdál od kraje odpluje, ten se dostane do světa). Pak se všichni ustrojili do svátečních šatů a šli na půlnoční do kostela, aby radostně přivítali narození Ježíška.“

Některé tradice nám jsou opravdu známé, jako např. štedrovečerní půst. Je zajímavé, že podle kronikáře se postily děti, ne všichni. Lití olova a pouštění svíček po vodě je oblíbené dodnes, a troufám si říci, že občas si i někdo ještě hodí pantoflem.

Další zajímavá tradice, kterou kronikář popisuje, je tzv. „Matějování“. O této tradici jsem opravdu nikdy neslyšela a proto považuji za povinnost ji zde také uvést. Kronika ji popisuje takto:

„V předvečer sv. Matěje (24. února) chodily děti „matějovat“. Běhaly s hůlkami (to by se jim mohlo líbit) na sadech kolem stromů a otloukající je zpívaly:

Můj ty svatý Matěji,
Máme k tobě nádej,
Abys nám nadělil
hruštiček, jablíček, švestiček,
všeho dost, nad hojnost,
naposledy blum, blum, blum.“
Druhého dne časně ráno „sádkují“ u stavení, nejčastěji u vrátek do sadu, a volají:
Sádku, sádku, oblékej se do zeleného kabátku,
zejtra bude mráz, bude tě to zást,
dej si nohy na rendlíček,
bude tě to hrát, hrát, hrát.

Tak volaly ze zimního spánku dosud ledovými okovy spoutanou a mnohdy chladným sněhovým rubášem pokrytou matičku přírodu. Sluneční paprsky už směleji začínají se prodírat černými mraky a děti se těší na spanilou Vesnu. Zatím však spokojí se se sušenými švestkami a „křížalami“ (usušené čtvrtky jablek), kterými je hospodyně podělí za „sádkování“ a „Matějování“.

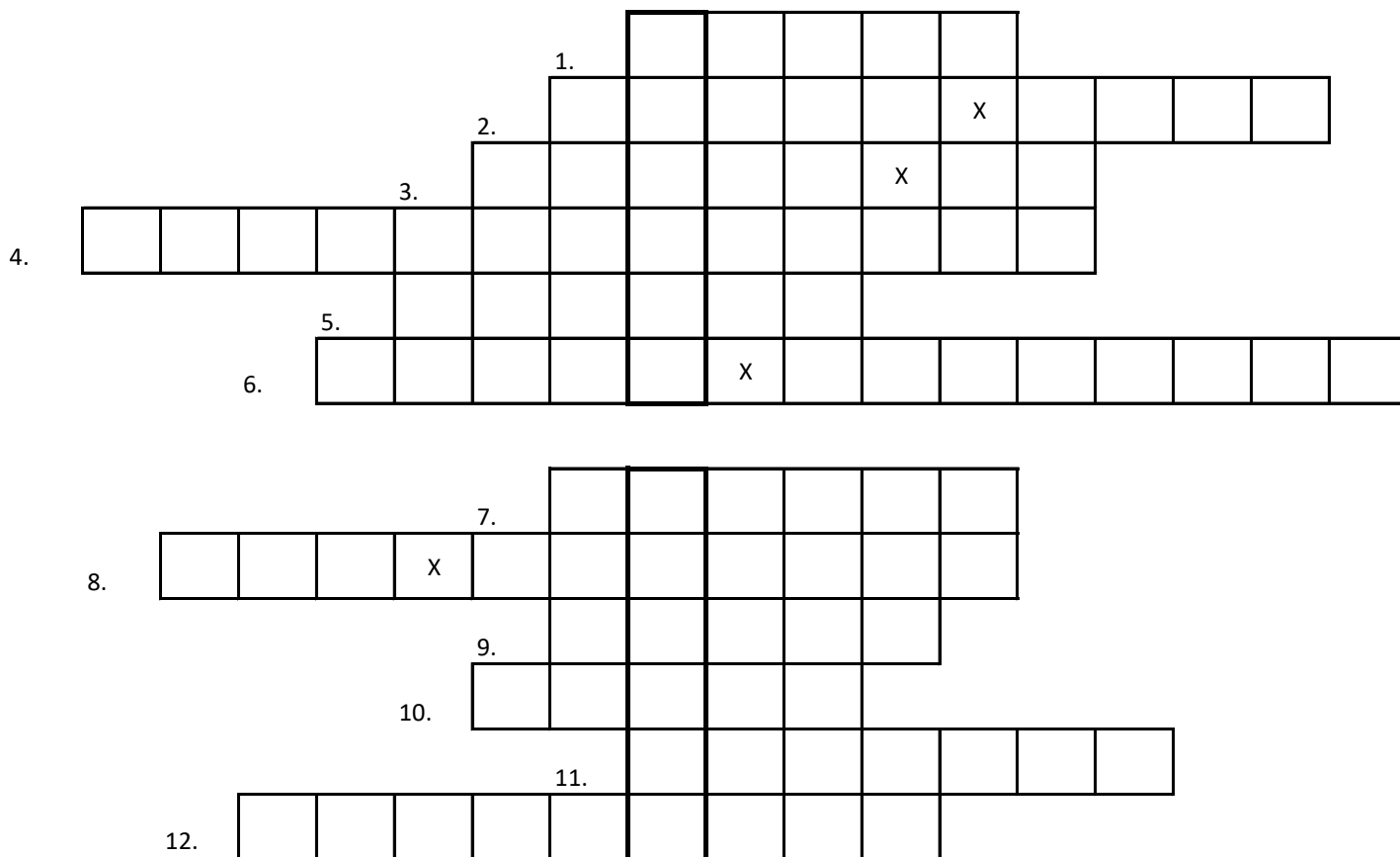
Líbila by se Vám tato tradice? Nevyzkoušíme ji?

Kalendář chystaných akcí:

- 21. 12. 2024 Betlémské světlo
– vlak přijede v 11:18 hod
- 27. 12. 2024 Prosetínský vejšlap
- 29. 12. 2024 Vánoční bruslení hokejového týmu Žula
- 11. 1. 2025 Tříkrálová sbírka
- 24. 1. 2025 Hasičský ples
- 22. 2. 2025 Masopust
- 8. 3. 2025 Sportovní ples
- 5. 4. 2025 Vynášení Morany na smrtnou neděli

Okénko do historie – vánoční tradice v naší obci dle kroniky

Tajenka: Přejeme Vám:

1. V jesličkách byl s oslíkem a kravičkou ze zvířátek také...
2. Starý štědrovečerní pokrm z hub a krup se jmenuje...
3. Co dělají děti na Štědrý den, aby viděly zlaté prasátko?
4. Jak hospodyně říkaly housce, kterou na Štědrý den pekly?
5. Jak se nazývala obec, u které Marie Ježíška porodila (ztvárňuje se v různých podobách dodnes)?
6. Co děti uvidí, když se na Štědrý den postí?
7. Co zapalujeme na adventním věnci?
8. Kdo se přišel poklonit Jezulátku v jesličkách?
9. Kdo zvěstoval narození Krista?
10. Co lijeme o Štědrém večeru do vody, abychom viděli svou budoucnost?
11. Co dobrého pečou dnes hospodyně na Vánoce?
12. Pod co nám Ježíšek dává dárky?

Prosetínský zpravodaj

Redakční rada: Mgr. Pavlína Bezchlebová, Ing. Michal Vychroň, Martin Vít, Ing. Zuzana Drncová
e-mail redakce: redakce@zpravodaje@prosetin.eu
Fotografie: Bc. Michaela Vítová, archiv, autoři článků

Podepsané články vyjadřují názory autorů a nemusí být totožné se stanoviskem vydavatele.

Zpravodaj vydává obec Prosetín nákladem 300 ks/4x ročně.

Je zdarma distribuován do schránek občanů na území obce Prosetín, Malinné, Mokřýšov a je k dispozici i v elektronické podobě na webových stránkách obce.

Zveřejňované fotografie v tomto zpravodaji jsou reportážního charakteru a nejsou v rozporu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně osobních údajů („GDPR“).

Prosetínský Zpravodaj je zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR pod evidenčním číslem E 11940.